

MUZEUM

KL PLASZOW

Odpowiedzi Organizatora na pytania dotyczące regulaminu konkursu

na opracowanie koncepcji aranżacji plastycznej wystawy stałej Muzeum-Miejsce Pamięci KL Plaszow w Krakowie. Niemiecki nazistowski obóz pracy i obóz koncentracyjny (1942 – 1945) (w organizacji)

1. „Czy przeprowadzona jest wcześniejsza weryfikacja uczestników pod kątem spełnienia warunków uczestnictwa w konkursie?”

Organizator konkursu nie przewiduje wcześniejszej weryfikacji, tego czy Uczestnik lub Uczestnicy konkursu spełniają warunki zawarte w regulaminie (§ 9 regulaminu konkursu).

Zgodnie z § 10, ust. 1, pkt. c) załączniki potwierdzające spełnienie takich kryteriów należy złożyć wraz z kartą identyfikacyjną w zamkniętej kopercie.

2. „Pytanie zasadnicze. Jaki scenariusz? Państwo przedstawili jako załącznik do regulaminu konkursu jedynie szkic scenariusza do wystawy a nie scenariusz wystawy. Czy mamy to tak rozumieć, że scenariusz ma dopiero powstać we współpracy z wyłonionym na drodze konkursu zespołem odpowiedzialnym za koncepcję wizualną? Czy powstanie na podstawie zaproponowanej koncepcji plastycznej wystawy ale bez udziału tego zespołu?”

Przedmiotem konkursu jest przygotowanie koncepcji aranżacji plastycznej dla konkretnych fragmentów przestrzeni wskazanych w regulaminie (§ 10 ust. 1). Konkurs nie jest konkursem realizacyjnym. Załącznikiem do konkursu są fragmenty scenariusza istotne dla przygotowania pracy konkursowej zgodnie z regulaminem konkursu.

3. „Organizator konkursu bardzo często używa określenia autentyczność! Co w takim razie organizator rozumie przez określenie "autentyzm obiektu"? Czy to taki stan, charakter obiektu materialnego, który daje szansę odbioru przez widzów jako artefakt? Co stanowi o jego autentyzmie? Czy jest nim w każdym momencie? Nawet wtedy kiedy zostaje przywrócony do stanu nowości, bez żadnych śladów użytkowania? Czy zakładany jest jakiś konkretny wygląd? Czy związane z tym wyglądem są jakieś konkretne emocje widzów?”

Organizator stwierdza, że pytanie nie dotyczy Regulaminu konkursu.

Organizator wyjaśnia jednak, że poprzez określenie „autentyczny” Organizator konkursu rozumie ograniczenie możliwości kreacji czy rekonstrukcji na rzecz działań renowacyjnych przeprowadzanych w odniesieniu do elementów zastanych zarówno w krajobrazie Miejsca Pamięci (konserwacja ruin), w elementach wystawy (eksponacja zabytków archeologicznych poddanych konserwacji zapobiegawczej, nie rekonstrukcji), jak i całej przestrzeni ekspozycyjnej (m. in. poprzez brak rekonstrukcji niektórych cel, w tym stójek).

4. „Czy w przypadku „Szarego domu” organizator zakłada jedynie odtworzenie budynku do stanu nowego obiektu na bazie starych planów i dokumentacji? Czy wówczas ten budynek będzie spełniał oczekiwania „autentyczności”? Jakie będzie budził emocje czy też jakiego efektu emocjonalnego Państwo się spodziewacie?,”

Odpowiedź na powyższe pytanie została udzielona w trakcie wizji lokalnej (pytanie 4).

5. „Wystawę a raczej procedurę oglądania wystawy uruchamiają na terenie muzeum –miejsca pamięci -dwa obiekty; Memoriał i właśnie „Szary dom”. Oba są pewnego rodzaju „bramami wejścia”. Sygnałem dla widza świadomego i tego nieświadomego, że oto wkracza na teren wielkiego cmentarza. O ile Memoriał jako obiekt architektoniczny będzie oznaczony „sam z siebie” jako oryginalna i nowa architektura wtapiająca się w krajobraz, już budząca niepokój, o tyle „Szary Dom” w wersji odtworzonego eleganckiego budynku willi będzie tylko oczywistym elementem architektury miasta wpisującym się w pierzeję lepiej lub gorzej prezentujących się budynków. Czy zakładacie Państwo jakiś rodzaj „oznaczenia” tego miejsca jako rodzaju „bramy” do wejścia w specyficzną i straszną podróż po cmentarzu? Bez względu jak wiele ludzi z pieskami, rowerzystów, roześmianej gawiedzi na pikniku znajdzie się na tym terenie, faktem pozostanie, że spędzają czas na cmentarzu.”

Organizator stwierdza, że pytanie nie dotyczy Regulaminu konkursu.

Organizator wyjaśnia jednak, że przy Szarym Domu planowane jest stworzenie strefy wejściowej, wraz z lapidarium z fragmentami macew, odkrytymi podczas badań archeologicznych i elementami małej architektury (projekt budowlany jest dostępny do wglądu, możliwość zapoznania się z nim została wskazana uczestnikom wizji lokalnej, pytanie 19). Rolę informacyjną w przestrzeni miejsca pamięci pełnić będą oznaczenia terenowe.

6. „Czy zakładacie Państwo sytuację, że jednak każdy „spacerowicz” staje się mimowolnie widzem biorącym udział w niewidzialnym dramacie? Czy możemy tak myśleć o środkach informacji i przekazu, żeby zbudować jednak w tej przestrzeni stan niepokoju i napięcia? Czy mimo wszystko –tj. mimo roześmianej gawiedzi i spacerujących piesków „przestrzeń pamięci” nie powinna stale o sobie przypominać?”

Organizator stwierdza, że pytanie nie dotyczy Regulaminu konkursu.

Organizator wyjaśnia jednak, że odpowiedź na tak postawione pytanie ma dać także przedstawiona przez uczestników koncepcja, w szczególności w zakresie środków informacji i przekazu. Organizator wyjaśnia jednocześnie że sposób zagospodarowania przestrzeni opracowany jest w projekcie zamiennym.

7. „Jaką przestrzeń mentalną chcecie uzyskać w tak skomplikowanej przestrzeni teatrum, która mimo pokrzyw i chaszczy jest nią. Za każdym razem, kiedy wstępuje w nią człowiek-jest.”

Organizator stwierdza, że pytanie nie dotyczy Regulaminu konkursu. Z uwagi na powyższe pytanie pozostawia się bez odpowiedzi.

8. „Skoro organizator konkursu przewiduje odtworzenie "Szarego Domu" (na podstawie przyszłych planów konserwatorskich), czy raczej przywrócenie go do stanu z okresy drugiej wojny światowej, to czy organizator udostępni informacje i dokumentację fotograficzną, na bazie której odtworzony będzie domniemany wygląd budynku? Budynek ten jest w zasadzie jedynym istniejącym artefaktem architektonicznym na terenie obozu, potencjalnie posiadającym ogromny ładunek emocji. O ile jesteśmy w stanie odtworzyć jego realny i realistyczny stan z tego okresu. Prosimy o jednoznaczną odpowiedź; czy mamy taką dokumentację pokazującą ten obiekt w konkretnym czasie dającym się potwierdzić faktograficznie w historii obozu? Czy jest to tylko obraz przypuszczalny, hipotetyczny daleki od jakiegokolwiek autentyczności na jaką Państwo ciągle się powołują?”

Odpowiedź na powyższe pytanie została udzielona w trakcie wizji lokalnej (pytanie 4, 5).

9. „Czy dokumentacja inwentaryzacji architektonicznej dla "Szarego domu" zostanie udostępniona uczestnikom konkursu w wersji edytowalnej? Zważywszy nadzwyczaj krótki okres przygotowania prac konkursowych bardzo o to prosimy. To samo dotyczy dokumentacji projektu budowlanego dla budynku Memoriału. Czy możemy otrzymać pełną dokumentację budowlaną w plikach edytowalnych programów projektowych? Dokumentacja budynku Memoriału dołączona jako załącznik do regulaminu konkursu jest

niepełna i wg. nas niewystarczająca. Tworzenie koncepcji wizualnej bez pełnej wiedzy na temat samych budynków, w których ma mieć miejsce wystawa jest pozbawiona sensu."

Przedmiotem konkursu jest przygotowanie koncepcji aranżacji plastycznej przestrzeni wskazanych w regulaminie (§ 10 ust. 1), nie zaś aranżacji całościowej wystawy stałej budynków budynkach Memoriału i Szarego Domu. W związku z powyższym Organizator stwierdza, że udostępniona dokumentacja jest wystarczająca i nie przewiduje udostępnienia inwentaryzacji architektonicznej dla Szarego Domu i Memoriału lub pełnej dokumentacji budowlanej w wersji edytowalnej.

10. „Czy możemy prosić o przekazanie wszystkich relacji świadków (zapisanych w formie literackiej i tych na nośnikach zapisu dźwiękowego) oraz dokumentacji dotyczących powojennych procesów organizatorów i funkcjonariuszy (załogi) obozu? Tworzenie koncepcji do projektu wizualnego tak ważnej i emocjonalnej wystawy nie może opierać się jedynie na wąskim wyborze tej dokumentacji bez możliwości poszerzenia wiedzy tworzących tę koncepcję. Brak wiedzy, brak możliwości pełnego przeżycia, zbudowania refleksji, uznania doświadczeń jako swoich, tak żeby jak najpełniej przekazać je zwiedzającym, nie daje szansy na dobrą, adekwatną do tematu i problemu wystawę. Skazuje to nas na powielanie schematów i powtarzanie już istniejących i mało oryginalnych koncepcji i rozwiązań. Wydaje nam się, że temat i przesłanie wystawy jest niezwykle ważne i szkoda by było skazywać się na proste i banalne rozwiązania plastyczno-architektoniczne nie poparte wiedzą i emocjami twórców. Jesteśmy przekonani, że dla Krakowian Polaków, Krakowian pochodzenia żydowskiego jak i głównie żydowskich ofiar obozu i ich potomków takie stanowisko jest jasne."

Przedmiotem konkursu jest przygotowanie koncepcji aranżacji plastycznej dla konkretnych fragmentów przestrzeni ekspozycyjnej, dla których Organizator przedstawił w formie załączników wybrane materiały źródłowe. Przekazanie uczestnikom konkursu wszystkich materiałów archiwalnych które były podstawą przygotowania scenariusza przez Organizatora jest bezzasadne w związku z jasno określonym zakresem konkursu. W związku z powyższym Organizator stwierdza, że udostępnione uczestnikom konkursu materiały są wystarczające i nie przewiduje udostępnienia wszystkich relacji świadków (zapisanych w formie literackiej i tych na nośnikach zapisu dźwiękowego) oraz dokumentacji dotyczących powojennych procesów organizatorów i funkcjonariuszy (załogi) obozu.

11. „Jeśli nie ma możliwości przekazania uczestnikom konkursu takiej zebranej dokumentacji, zwracamy się z pytaniem o możliwość przesunięcia terminu składania prac konkursowych o czas, w którym uczestnicy konkursu będą mogli samodzielnie zapoznać się zarówno z samymi relacjami jak i literaturą faktograficzną pozwalającą na świadomy udział w konkursie. Nie ograniczony jedynie do skąpych informacji zawartych w regulaminie i załącznikach konkursu. Powtarzamy, że temat jest zbyt ważny, żeby zbagatelizować go i pomniejszyć jedynie do podstawowych informacji. Zwracamy uwagę, że na całym świecie projektowanie nowoczesnych i dobrych wystaw muzealnych nie sprowadza się jedynie do znalezienia grafika czy architekta, który trochę „umaji” wstępny scenariusz autorów do wystawy. Nowoczesne wystawy to także przejmujące dzieła artystyczne z wyrazistym udziałem zarówno zespołu historyczno-merytorycznego jak i samych twórców. Czas projektowania wystaw przez grafików amatorów i plastyków na etatach muzeów już dawno przeminął. Nie jest toteż – tak nam się wydaje – jedynie konkurs na najatrakcyjniejszą planszę stworzoną przez zdolnego grafika w photo-shop’ie. Czy możemy prosić o możliwie dłuższy czas na zdobycie koniecznej wiedzy, informacji i możliwość przeżycia danego nam materiału historycznego?”

Organizator nie przewiduje zmiany harmonogramu konkursu, w tym terminu składania prac konkursowych.

12. „Czy możemy prosić o przekazanie nam pełnej dokumentacji faktograficznej i fotograficznej dotyczącej tych zagadnień? Potrzebujemy planów obozu, prób jego rekonstrukcji, zdjęć poszczególnych obiektów obozowych i całego kompleksu jeśli takie istnieją. Całą dostępną dla historyków dokumentację łącznie z relacjami i opisami świadków.”

Przedmiotem konkursu jest przygotowanie koncepcji aranżacji plastycznej dla konkretnych fragmentów przestrzeni ekspozycyjnej, dla których Organizator przedstawił w formie załączników wybrane materiały źródłowe. W związku z powyższym Organizator stwierdza, że udostępnione uczestnikom konkursu materiały są wystarczające i nie przewiduje udostępnienia pełnej dokumentacji faktograficznej i fotograficznej, planów obozu, prób jego rekonstrukcji, zdjęć poszczególnych obiektów obozowych i całego kompleksu jak również „całej dostępnej dla historyków dokumentacji łącznie z relacjami i opisami świadków”.

13. „Powyższe zagadnienia i tematy zostały zaledwie wstępnie opisane w regulaminie i załącznikach do konkursu. Poszczególne artykuły (podpisane przez autorów) przedstawione przez Państwa, absolutnie nie wyczerpują tematów, zaledwie sygnalizują tematy o jakich mamy mówić i na bazie jakich mamy stworzyć przejmującą, wizualną opowieść muzealną. Nie sposób jedynie na podstawie takiego skrótu i „wykazu” założyć jaka będzie potrzebna przestrzeń do przekazania pełnej wiedzy jaką Państwo chcecie przekazać. Ani znaleźć adekwatne środki przekazu plastycznego, czy np. audialnego. Na tym etapie, w którym Państwo szukacie już rozwiązań plastycznych, dramaturgicznych i architektonicznych powinniście Państwo mieć już konkretne teksty, które będą tworzyły tę wystawę. Czy możemy zatem prosić o udostępnienie materiału faktograficznego i fotograficznego do każdego z wyszczególnionych przez Państwo tematów?”

Organizator konkursu wyjaśnia, że konkurs obejmuje koncepcję zaś w regulaminie konkursu określono przedmiot pracy konkursowej. Przedmiotem pracy konkursowej nie są finalne rozwiązania zastosowane w całej wystawie stałej. Konkurs nie przewiduje tworzenia „przekazu audialnego” przez jego uczestników.

14. „Czy Państwo w ogóle posiadacie jakieś przygotowane teksty do wystawy? Czy zamierzacie je pisać w momencie jak będzie już powstawała wystawa?”

Materiał potrzebny dla przygotowania pracy konkursowej dla uczestników konkursu zawierają załączniki Regulaminu. Organizator nie przewiduje udostępniania dodatkowych treści.

15. „Nowoczesna wystawa muzealna to również nowoczesny język przekazu. Czy możemy poznać próbkę przygotowanych przez Państwo tekstów, żeby zrozumieć jakim językiem chcecie zwracać się do widza? Jak chcecie opowiadać o strasznych, wręcz makabrycznych wydarzeniach? Jakiej używacie frazy, jaki jest rytm tworzonej opowieści? Tekst musi być spójny z warstwą znakową, wizualną.”

Materiał potrzebny dla przygotowania pracy konkursowej dla uczestników konkursu zawierają załączniki Regulaminu. Organizator nie przewiduje udostępniania dodatkowych treści.

16. „Wystawa główna w budynku Memoriału ma charakter przede wszystkim edukacyjny. Jej podstawowym zadaniem jest przekazanie informacji historycznych na temat dziejów niemieckiego nazistowskiego obozu pracy i koncentracyjnego Plaszków. Wystawa będzie skupiać się na zasadniczych wątkach z dziejów obozu, pokazywać jego specyfikę na tle innych niemieckich obozów koncentracyjnych oraz przedstawi losy powojennej pamięci o tym miejscu. Narracja wystawy głównej będzie miała układ chronologiczno problemowy”. Co to w istocie znaczy? Albo co Państwo –autorzy mieli na myśli? Czy mamy zrozumieć, że nie chodzi Państwu o wystawę narracyjną? Czy chodzi Państwu o wystawę chronologiczno-problemową? Niestety bardzo często pracownicy muzealni powołują się na termin wystawy narracyjnej, często też używają określenie narracja nie zawsze w zrozumiałym kontekście. Czy należałoby to zdanie zrozumieć tak jak poniżej?

Opowieść wystawy głównej będzie miała układ chronologiczno-problemowy". Narracja oznacza ciąg zdarzeń i obrazów, którego powodem czy też mechanizmem sprawczym jest dramat -ciąg dramatycznych zdarzeń uporządkowanych czy też ułożonych z zachowaniem struktury dramaturgicznej, fabularnej. Z zawiązaniem akcji, punktem kulminacyjnym i rozwiązaniem akcji. Ma taki układ i innego mieć nie może. Do tego należy dołączyć warunek istnienia postępu w czasie i związku przyczynowo-skutkowego między opisywanymi zdarzeniami". Układ chronologiczny sam w sobie narracją nie jest a już na pewno nie mogą tworzyć go tzw. problemy. Można powiedzieć, że w opowieści, pojawią się zagadnienia, problemy, nawet możemy przyjąć jakiś układ czasowy, chronologiczny jako wspomagający ciąg-klucz dramaturgiczny jak. np. ma to miejsce w narracyjnej wystawie muzealnej w Fabryce Schindlera w Krakowie. Ale o co chodzi Państwu?"

Organizator wyjaśnia, że układ chronologiczno – problemowy oznacza, że wystawa zaprezentuje historię obozu Plaszow w porządku chronologicznym od założenia do likwidacji, uwypuklając przy tym kwestie istotne dla jego funkcjonowania, czyli problemy. Narracją wystawy będzie historia ZAL i KL Plaszow.

17. „Na wystawie pokazane zostaną biografie wybranych członków załogi oraz ich losy, w tym istotna dla opowieści o KL Plaszow historia komendanta Amona Götha.”

Czy możemy otrzymać teksty z tymi biografiami wraz z materiałem fotograficznym?"

Przedmiotem konkursu jest przygotowanie koncepcji aranżacji plastycznej dla konkretnych fragmentów przestrzeni ekspozycyjnej, dla których Organizator przedstawił w formie załączników wybrane materiały źródłowe. Wskazane w pytaniu biogramy i fotografie nie będą prezentowane w częściach ekspozycji wskazanych w regulaminie konkursu jako przedmiot pracy konkursowej. W związku z powyższym Organizator stwierdza, że udostępnione uczestnikom konkursu materiały są wystarczające i nie przewiduje udostępnienia wskazanych w pytaniu tekstów wraz z materiałem fotograficznym.

18. „2. Założenie i organizacja obozu

- Teren obozowy przed wojną
- Julagi –obozy pracy przymusowej dla Żydów
- Październik 1942 r. –założenie obozu pracy przymusowej dla krakowskich Żydów (ZAL Plaszow)
- 13/14 marca 1943 r. –likwidacja getta i osadzenie ocalałych Żydów w obozie
- Administracja i infrastruktura obozu
- Wzrost liczby więźniów (transporty z zamykanych gett w Bochni, Tarnowie itd.) i rozbudowa obozu
- Podobozy –filie ZAL Plaszow

3. Życie codzienne więźniów

- Lagrowanie
- Wyżywienie
- Praca więźniów
- Kary, miejsca egzekucji
- Służba zdrowia w obozie
- Język (oficjalny, komunikaty, gwara, piosenki)

4. Praca. Obóz jako kontynuacja getta. Relacje obóz –miasto.

- Historie wybranych rodzin osadzonych w obozie
- Praca więźniów w firmach poza obozem
- Pomoc udzielana więźniom obozu

- Postrzeganie obozu przez mieszkańców Krakowa
- Ucieczki

5. Załoga

- Załoga –liczebność, zakres kompetencji, biografie
- Procesy Amona Götha i członków załogi obozu

6. Obóz pracy wychowawczej dla Polaków

- Lipiec 1943 r. –założenie obozu pracy wychowawczej dla Polaków (AEL)
- Przyczyny osadzenia
- Warunki życia i pracy
- Zewnętrzna pomoc –Rada Główna Opiekuńcza
- Relacje polsko-żydowskie w obozie
- Zbrodnie na Polakach skazanych na śmierć, przywożonych z więzienia przy ul. Montelupich

7. Transporty

- Transporty ewakuacyjne, tranzytowe, do pracy (Pionki, Częstochowa, Skarżysko Kamienna itp.)
- Likwidacja obozu
- Obozy, do których trafiali więźniowie KL Plaszow wraz z datą ich wyzwolenia
- Liczba więźniów, którzy przeżyli wojnę 8. Okres powojenny.

8. Okres powojenny.

odsłonięcie Pomnika Ofiar Faszyzmu w 1964 r.

realizacja filmu pt.: „Lista Schindlera” (filmowanie nie odbywało się na terenie obozu i odwiedzającym trzeba to wyjaśnić w związku z często formułowanymi mylnymi oczekiwaniami).

Wydarzenia związane z powstaniem filmu –mimo iż bezpośrednio nie odbywające się na terenie KL Plaszow –zostaną pokrótce omówione nie tylko po to, by odpowiednio zorientować odwiedzających, ale także, by zaznaczyć moment globalnego upublicznienia historii związanej z działaniem obozu i wskazać na konsekwencje (pozytywne i negatywne) tego stanu rzeczy.

- Dlaczego zapomniany? (jeden z wielu obozów, emigracja, polityka, brak świadków)
- Obóz jako figura innych zapomnianych obozów
- Pomniki
- Lista Schindlera –przełamanie milczenia i ryzyko narracyjne
- Plany rewitalizacji
- Powojenni mieszkańcy okolic obozu”

Te tematy i wykazane zagadnienia są jedynie zasygnalizowane. Czy możemy prosić o udostępnienie pełnych opracowań do tych tematów? Nie dysponując realnymi tekstami opisującymi te zagadnienia nie jesteśmy w stanie nawet w przybliżeniu określić graficznej przestrzeni tekstowej na wystawie ani zaproponować nośników tych treści.”

Wymienione segmenty wystawy dotyczą części ekspozycji zlokalizowanej w Memoriale, ich wyliczenie ma przybliżyć uczestnikom konkursu zakres problemowy wystawy stałej. Natomiast właściwym przedmiotem konkursu jest przygotowanie koncepcji aranżacji plastycznej dla konkretnych fragmentów przestrzeni wskazanych w regulaminie (§ 10 ust. 1). Organizator udostępnia uczestnikom konkursu treści niezbędne do przygotowania prac konkursowych. W związku z powyższym Organizator nie przewiduje udostępnienia wskazanych w pytaniu opracowań.

19. „Czy dobrze rozumiemy, że wypunktowana lista problemów i zagadnień jest zaledwie Państwa planem do przygotowania tych tekstów. Jeśli jednak istnieją realnie czy możemy prosić o ich udostępnienie?”

Wymienione segmenty wystawy dotyczą części ekspozycji zlokalizowanej w Memoriale, ich wyliczenie ma przybliżyć uczestnikom konkursu zakres problemowy wystawy stałej. Natomiast właściwym przedmiotem konkursu jest przygotowanie koncepcji aranżacji plastycznej dla konkretnych fragmentów przestrzeni wskazanych w regulaminie (§ 10 ust. 1). Organizator udostępnia uczestnikom konkursu treści niezbędne do przygotowania prac konkursowych. W związku z powyższym Organizator nie przewiduje udostępnienia wskazanych w pytaniu opracowań.

20. „**Więźniowie –kontemplacyjna część ekspozycji, uzupełniająca wystawę główną w Memoriale historii konkretnych więźniów, jeśli możliwe, połączone z historią ich rodzin. Budowane poprzez wspomnienia (przed-i powojenne), zdjęcia i dokumenty archiwalne, artefakty itp. Pośród przedstawionych sylwetek więźniów znajdą się zarówno biografie więźniów żydowskich, polskich, przykłady losów osób spolonizowanych żydowskiego pochodzenia, osób osadzonych na krótko („czarna niedziela”), jak i przebywających w obozie do jego końca, osób rozstrzelanych na terenie KL Plaszow, natomiast niebędących jego więźniami. Ogólnym celem jest pokazanie typologii więźniów przy jednoczesnym zbliżeniu odwiedzającego do losów konkretnych osób. Wybór opiera się również na kryterium pozatypologicznym: wybrane do szerszego przedstawienia biografie dotyczą osób, których losy pozwolą poruszyć widza i skupić jego uwagę.**

- **Więzienie –w piwnicach budynku mieściły cele więzienia obozowego i karcer. W jednej z piwnic zachowały się inskrypcje pochodzące z okresu wojny i tuż powojennego. Ta część ekspozycji skupi się również na losach wybranych członków załogi.**

TEMATY:

- **Historie pojedynczych więźniów**
- **Więzienie –karcer obozowy, sylwetki sprawców**
- **Szary Dom –historia budynku**

Sylwetki więźniów (wybór).

1. **Diana Reiter, więźniarka żydowska, architekt, rozstrzelana przez Amona Götha**
2. **Helena Hirsch, więźniarka żydowska, pomoc domowa Amona Götha**
3. **Marcel Goldberg, więzień żydowski, kierownik Arbeitsamtu**
4. **Leon Gross, więzień żydowski, naczelny lekarz obozowy**
5. **Jakub Stendig, więzień żydowski, architekt, odpowiedzialny za rozbudowę obozu**
6. **Józef i Rebeka Bau, więźniowie żydowscy, ich ślub w obozie opisany we wspomnieniach „Czas zbezczeszczenia” autorstwa Józefa Baua**
7. **Mieczysław Pemper, więzień żydowski, sekretarz i stenograf Amona Götha**
8. **Roman Bosak, więzień żydowski, autor dziennika pisanego w obozie przez 17 miesięcy w latach 1943-44 r.**
9. **Władysław Rath –więzień żydowski**
10. **Dr Dawid Schlang–więzień żydowski, prawnik, autor relacji i wspomnień**
11. **Zygmunt Grynberg, więzień żydowski, inżynier, architekt, kierownik biura rozbudowy obozu**
12. **Stella Müller-Madej, więźniarka żydowska, autorka wspomnień „Oczami dziecka”**
13. **Władysław Michalik, więzień polski**
14. **Aleksander Bieberstein, lekarz, więzień żydowski**
15. **Mila Hornik, więźniarka żydowska**
16. **Dr Chaim Hilfstein, lekarz, działacz syjonistyczny, prezes Żydowskiego Towarzystwa**

Szkoły Ludowej i Średniej, więzień żydowski, przedstawiciel Michała Weichert a w obozie

17. Władysław Stencel, więzień żydowski, lekarz zamordowany w obozie

18. Wilhelm Kranz, więzień żydowski, kapo obozowego aresztu

19. Rodzina Szaperów –więzieni i rozstrzelani w obozie w listopadzie 1943 r., ojciec, b. legionista, nauczyciel i trzech synów

20. Rodzina Horowiczów –Dawid Horowitz kapo magazynu centralnego, wszyscy przeżyli (córka Bronisława Horowicz-Karakulska, syn Ryszard, znany grafik pracujący w Nowym Jorku, spokrewniona z Horowiczami rodzina Rosnerów: muzycy).

21. Wiktor Traubmann –przywódca ruchu oporu w obozie

22. Wilhelm Chilowicz –starszy obozu, zastrzelony w 1944 r.

23. Marek Bieberstein, brat Aleksandra, pierwszy prezes Judenratu w Krakowie, zabity zastrzykiem w szpitalu obozowym 1944 r.

24. Henryk Zimmermann –uciekł z Julagu III, współpracownik Henryka Sławika, po wojnie przewodniczący Knesetu, dyplomata.

25. Mosze Bejski–więzień żydowski, po wojnie prezes Sądu Najwyższego Izraela

26. Stanisław Jagielski –lekarz w obozie dla Polaków

27. Alojzy Lempart –oberkapo w obozie dla Polaków

28. Wit Piekarczyk –więzień z Tarnowa, autor licznych listów z obozu, zginął w 1945 r.

29. Wojciech Kuraś –więzień z Waksmundu, autor wspomnień

30. Adam Kamiński –dr, prac. Archiwum Państwowego w Krakowie, więziony od 6 sierpnia 1944 r., autor dziennika z lat okupacji

31. Marian Krawczyk –drukarnia, więziony po 6 sierpnia 1944 r., autor wspomnień

32. Jerzy Panek –więziony po 6 sierpnia 1944 r., po wojnie wybitny artysta malarz, grafik

33. Witold Zechenter –przed wojną red. Ilustrowanego Kuriera Codziennego, więziony po 6 sierpnia 1944 r., dziennikarz, pisarz publicysta

Rozstrzelani na terenie obozu:

34. Karłowska Jadwiga, żołnierz AK, farmaceutka, 11 VIII 1944 r. została aresztowana wraz z mężem Zygmuntem, więziona na Montelupich, wywieziona do KL Plaszow, tam stracona 9 XI 1944 r.

35. Zuzanna Ginczanka, Żydówka, poetka, aresztowana w styczniu 1944 r. w Krakowie, więźniarka Montelupich, rozstrzelana na terenie obozu prawdopodobnie 5 V 1944 r.

36. Ludwik Madejewski, ps. „Antoni”, „Łukasz”, inżynier, żołnierz Armii Krajowej, dyrektor Urzędu Górniczego w Jasle. 14 I 1944 r. przewieziony do więzienia przy ul. Montelupich. W lutym 1944 r. został stracony w podziemiach więzienia św. Michała lub na terenie KL Plaszow.

37. Jerzy Julian Makarewicz, malarz, ukończył studia na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Wiosną 1944 r. został aresztowany, osadzony w KL Plaszow i tam zamordowany.

38. Katarzyna Rogal, członkini Konfederacji Tatrzańskiej, aresztowana w czasie pacyfikacji Waksmundu, więźniarka Montelupich i KL Plaszow, gdzie zginęła.

39. Zbigniew Serwacki, żołnierz Armii Krajowej, przed wojną harcerz w 17 PDH w Poznaniu. Aresztowany w Krakowie, umieszczony na liście zakładników z 8 V 1944 r., rozstrzelany w KL Plaszow.

40. Jerzy Kielski, ps. Nik, harcerz Grup Szturmowych Szarych Szeregów i żołnierz Armii Krajowej, aresztowany w Krakowie, rozstrzelany prawdopodobnie w KL Plaszow 6 V 1944.

41. Zdzisław Bień, ps. Bela, harcerz Grup Szturmowych Szarych Szeregów, z wykształcenia technik budowlany. Aresztowany 25 I 1944 r. i osadzony w więzieniu przy ul. Montelupich. Został rozstrzelany najprawdopodobniej w KL Plaszow, 7 IV 1944 r.

Piwnice

Biogramy członków załogi (SSmanów i Wachmanów) (wybór)

1. **Arnold Büscher** —SS-Obersturmführer, w KL Plaszow od kwietnia do października 1944 r. Skazany przez Sąd Okręgowy w Krakowie, wyrok kary śmierci wydany 26 I
2. **Joseph Ferdinand Glaser**—Zugswachmeister der Schutzpolizei. W KL Plaszow
3. **Leopold Amon Göth**—SS-Hauptsturmführer, komendant KL Plaszow od lutego 1943 r.
4. **Willy Huth [Hutt]** —SS-Untersturmführer, inżynier. W KL Plaszow od listopada 1943
5. **Leonhard John** —SS-Obersturmführer. W KL Plaszow od 24 VIII 1943 r. Po wojnie
6. **Lorenz Landstorfer** —SS-Hauptscharführer. Pierwszy raz w KL Plaszow w lipcu 1943
7. **Georg (Jerzy) Michalski**—SS-Sturmann, V D. WKŁ Plaszow, pierwszy szef AEL dla
8. **Josef Franz Müller**—SS-Hauptscharführer. Inspektorat obozów koncentracyjnych w
9. **Josef Franz Müller**—SS-Hauptscharführer. Od czerwca 1942 r. kierownik Julag I, II,
10. **Paul Raebel**—SS-Hauptsturmführer. Od drugiej połowy 1943 r. kierownik straży w KL Plaszow. Po dochodzeniu Prokuratury Specjalnego Sądu Karnego w Krakowie, 5 VII 1946 r. wydano za nim list gończy. Po wojnie mieszkał w RFN.
11. **Walter Kurt Schupke**—SS-Hauptscharführer. Od kwietnia 1944 r. w KL Plaszow, ostatni komendant obozu. Sądzony przez Sąd Okręgowy w Krakowie, skazany na karę śmierci 18 VI 1948 r. Stracony 27 XI 1948 r. w więzieniu przy ul. Montelupich.
12. **Józef Sowiński Gruppenwachmann**, od 8 I 1943 r. należał do Goralenvolk. Prawdo konfident Gestapo. W KL Plaszow od 10 I 1944 r. Aresztowany przez Niemców 27 IX 1944 r. za sprzedaż broni i skazany na karę śmierci (16 XII 1944 r.), osadzony w KL Gross Rosen, następnie KL Nordhausen. Po wojnie aresztowany 26 IX 1945 r. w Słupsku, skazany przez Sąd Okręgowy w Krakowie 23 IV 1947 na karę śmierci. Wyrok wykonano 22 XII 1947 r.
13. **Ludwig Wilhelm Staib SS Rottenführer**. Brał udział w tłumieniu powstania w getcie warszawskim. W KL Plaszow od maja do sierpnia 1943 r., nazywany przez więźniów „Willy Oczko”. Następnie przeniesiony do Warszawy, a od października 1944 r. do Krościenka (SS Sonderkomp.), następnie żołnierz Wehrmachtu. Trafił do niewoli sowieckiej. Aresztowany 19 III 1947 r. w Heidelbergu, sądzone przez Sąd Okręgowy w Krakowie, wyrok kary śmierci wydano 2 XI 1948 r. Wyrok podtrzymany przez Sąd Najwyższy 4 III 1949 r.
14. **Edmund Zdrojewski SS Hauptscharführer**, w KL Plaszow od grudnia 1942 r. do października 1944 r., okresowo komendant obozu dla Polaków, komendant podobozów KL Plaszow. Skazany przez Sąd Okręgowy w Krakowie, wyrok kary śmierci wydano 23 I 1948 r. Stracony 30 X 1948 r. w więzieniu przy ul. Montelupich.

Te tematy i wykazane zagadnienia są jedynie zasygnalizowane. Czy możemy prosić o udostępnienie pełnych opracowań do tych tematów? Po raz kolejny prosimy o przekazanie wszystkich relacji świadków i wspomnień (zapisanych w formie literackiej i tych na nośnikach zapisu dźwiękowego). Z szczególnym uwzględnieniem wybranych przez Państwo postaci. Bohaterów pozytywnych i negatywnych. Czy zostanie nam udostępniona dokumentacja dotycząca powojennych procesów organizatorów i funkcjonariuszy (załogi) obozu?”

Przedmiotem konkursu jest przygotowanie koncepcji aranżacji plastycznej dla konkretnych fragmentów przestrzeni ekspozycyjnej, dla których Organizator przedstawił w formie załączników wybrane materiały źródłowe. W związku z powyższym Organizator stwierdza, że udostępnione uczestnikom konkursu materiały są wystarczające i nie przewiduje udostępnienia wskazanych w pytaniu pełnych opracowań do ww. tematów, relacji świadków i wspomnień (zapisanych w formie literackiej i tych na nośnikach zapisu dźwiękowego) jak również dokumentacja dotycząca powojennych procesów organizatorów i funkcjonariuszy (załogi) obozu.

21. Czy bierzecie Państwo pod uwagę, że ramach zaproponowanej wizji plastycznej wystawy koniecznym będzie zmiana loga Muzeum jak i istniejącego i dołączonego do regulaminu layout'u graficznego? Nowoczesna wizja muzeum i wystawy może nie odpowiadać bardzo słabej, przeciętnej i anachronicznej formie graficznej obecnego znaku i layout'u. Stanowi ona nawet nie wyzwanie ale poważne ograniczenie dla szukania ciekawych i nośnych rozwiązań graficznych.

Organizator nie przewiduje zmiany logotypu i rozwiązań zawartych w księdze znaku, stanowiącej załącznik do regulaminu konkursu.